

ПЛАН
імплементатії Директиви 2009/16/ЄС Європейського Парламенту
та Ради стосовно контролю державою порту

Розділ I. Загальна частина

1. Підстави розроблення плану імплементатії

План імплементатії Директиви 2009/16/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 23 квітня 2009 р. стосовно контролю державою порту (Офіційний вісник ЄС, L 131, 28 травня 2009 р., с. 57–100) (далі – Директива) підготовлено на виконання:

статті 135 та Додатку XXXII Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода). Положення Директиви мають бути впроваджені протягом 5 років з дати набрання чинності Угоди;

пункту 143 Плану заходів з імплементатії Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, на 2014-2017 роки, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17.09.2014 № 847 (далі – План заходів). Розроблення, прийняття та впровадження нормативно-правових актів з метою імплементатії положень Директиви відповідно до Плану заходів – липень 2016 року.

Директива підлягає тимчасовому застосуванню відповідно до пунктів 3-4 статті 486 Угоди.

2. Мета і завдання розроблення плану імплементатії

Метою імплементатії Директиви є зменшення обсягів судноплавства, що не відповідає стандартам, у водах під юрисдикцією України шляхом:

збільшення відповідності національного законодавства України міжнародному та аналогічному законодавству Співтовариства щодо безпеки на морі, захисту навколишнього природного середовища й умов проживання та роботи на борту суден всіх прапорів;

установлення спільних критеріїв щодо контролю суден державою порту і гармонізація процедур перевірки та затримання;

імплементатії системи контролю державою порту, з метою перевірки всіх суден з частотою, що залежить від профілю ризику, щоб судна, що становлять більший ризик, підлягали більш детальній перевірці з більшою частотою.

3. Короткий опис поточного стану імплементації акта законодавства ЄС в Україні та очікувані результати імплементації

Законодавство України в частині здійснення контролю суден державою порту (далі – PSC) частково відповідає вимогам Директиви та міжнародним стандартам.

Україна є стороною Меморандуму про взаєморозуміння щодо контролю державою порту у Чорноморському регіоні (далі – Чорноморський меморандум).

Відповідно до Розділу 1 Чорноморського меморандуму Україна зобов'язана дотримуватись положень Меморандуму і додатків до нього, підтримувати ефективну систему контролю державою порту з метою забезпечення, без будь-якої дискримінації прапора, того, щоб іноземні торговельні судна, що відвідують порти України відповідали нормам міжнародних конвенцій, резолюціям ІМО, іншим керівним документам та стандартам з питань безпеки на морському транспорті.

Водночас, відповідно до пункту 9 Преамбули до Директиви та пункту (с) статті 1 Директиви, її метою визначено імплементацію в межах Співтовариства системи контролю державою порту, застосованого на керівних принципах, положеннях та стандартах перевірки, які застосовуються Паризьким меморандумом про взаєморозуміння щодо контролю державою порту (далі – Паризький меморандум), підписаним у Парижі 26 січня 1982 року.

На даний час, керівні принципи та стандарти перевірок суден, що застосовуються Чорноморським меморандумом, суттєво відрізняються від аналогічних положень Паризького меморандуму.

Таким чином, імплементація положень Директиви може призвести до неналежного виконання Україною своїх міжнародних зобов'язань, як країни-члена Чорноморського меморандуму.

Разом із тим, на даний час робочою групою Чорноморського меморандуму проводиться робота з перегляду положень Меморандуму, у тому числі шляхом імплементації положень Директиви до тексту Меморандуму та додатків до нього, установа спільних критеріїв щодо контролю суден державою порту, гармонізації положень Чорноморського та Паризького меморандумів щодо процедур перевірки та затримання. Прийняття нового тексту Меморандуму заплановано на II квартал 2015 року.

Таким чином, очікувана гармонізація процедур перевірки суден сприятиме імплементації положень Директиви у законодавство України.

Крім того, імплементація положень Директиви у законодавство України сприятиме безпеці на морському транспорті, підвищенню рівня професійної підготовки інспекторського складу.

Водночас, з метою отримання інформації щодо профілю ризику суден, що підлягають перевірці, Директива передбачає впровадження в країні-члені системи морської інформації Співтовариства SafeSeaNet.

Упровадження національної системи SafeSeaNet також передбачено Директивою 2002/59/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27.06.2002, що засновує систему Співтовариства з нагляду за рухом суден та інформування і

скасовує Директиву Ради 93/75/ЄС та Директивою 2010/65/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 20.10.2010 щодо формальностей з надання відомостей про судна, які прибувають та/або відбувають з портів держав-членів, і яка припиняє дію Директиви 2002/6/ЄС.

Вищезазначені Директиви також передбачаються до імплементації Угодою та Планом.

Враховуючи вищевикладене, для повної імплементації положень Директиви необхідно забезпечити імплементацію Директиви 2010/65/ЄС та Директиви 2002/59/ЄС.

Основними нормативно-правовими актами, які регулюють правовідносини, аналогічні врегульованим у Директиві, є:

Меморандум про взаєморозуміння щодо контролю державою порту у Чорноморському регіоні;

процедури контролю суден державою порту, прийняті Резолюцією ІМО від 30.11.2011 № А.1052 (27);

Закон України «Про транспорт» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 51, ст. 446);

Закон України «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів» (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 17, ст. 155);

Кодекс торговельного мореплавства України (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 47-52 ст. 349);

постанова Кабінету Міністрів України від 17.07.2014 № 300 «Про затвердження Положення про Державну інспекцію України з безпеки на морському та річковому транспорті» (Офіційний вісник України, 2014 р., № 63, ст. 1740);

постанова Кабінету Міністрів України від 27.08.99 № 1583 «Про технічний нагляд за суднами рибного господарства України, що не підлягають нагляду класифікаційного товариства» (Офіційний вісник України, 1999 р., № 35, ст. 34);

Указ Президента України від 16.04.2011 № 484 «Про затвердження Положення про Державне агентство рибного господарства України» (Офіційний вісник України, 2011 р., № 31, ст. 5);

наказ Міністерства транспорту від 20.11.2003 № 904 «Про затвердження Положення про систему управління безпекою судноплавства на морському і річковому транспорті», зареєстрований в Міністерстві юстиції 19.12.2003 за № 1193/8514;

наказ Державного комітету рибного господарства України від 16.01.98 № 5 «Про затвердження Положення щодо встановлення відповідності системи управління безпекою компаній та суден флоту рибного господарства вимогам Міжнародного кодексу з управління безпечною експлуатацією суден і попередженням забруднення 1993 року», зареєстрований в Міністерстві юстиції 30.01.2008 за № 72/14763»;

наказ Міністерства транспорту від 17.07.2003 № 545 «Про затвердження Правил контролю суден з метою забезпечення безпеки мореплавства», зареєстрований в Міністерстві юстиції 23.03.2004 за № 353/8952;

наказ Міністерства інфраструктури від 08.05.2013 № 292 «Про затвердження Положення про морських лоцманів», зареєстрований в Міністерстві юстиції 10.06.2013 за № 920/23452;

наказ Міністерства інфраструктури від 27.06.2013 № 430 «Про затвердження Порядку оформлення приходу суден у морський порт, надання дозволу на вихід суден у море та оформлення виходу суден із морського порту», зареєстрований в Міністерстві юстиції 23.07.2013 за № 1230/23762;

наказ Міністерства аграрної політики України від 21.01.2006 № 14 «Про затвердження Порядку оформлення приходу з рейсу і виходу в рейс суден флоту рибної промисловості капітанами морських рибних портів України», зареєстрований в Міністерстві юстиції 13.02.2006 за № 130/12004».

4. Головний виконавець та співвиконавці

Відповідальним за організацію роботи та виконання заходів плану імплементації є Державна служба України з безпеки на транспорті.

Співвиконавцями є: Мінінфраструктури, ДП «Адміністрація морських портів України» (за згодою) та ДУ «Держгідрографія» (за згодою).

Розділ II. Заходи плану імплементації Директиви 2009/16/ЄС Європейського Парламенту та Ради стосовно контролю державою порту

№	Зміст заходу	Виконавці	Строк	Програми та/або проекти допомоги ЄС, інших донорів	Індикатор(и) виконання
1	2	3	4	5	6
Основне завдання 1: Наближення (адаптація) положень національного законодавства України до положень міжнародних договорів України з питань здійснення контролю суден державою порту					
Директива в цілому					
1.1. Нормотворчі заходи					
1. Підготовка проекту Закону України про внесення змін до Кодексу торговельного мореплавства України з метою доповнення Глави 1 Розділу IV, новими статтями «контроль державою порту», та «контроль державою прапора»	Мінінфраструктури Державна служба України з безпеки на транспорті Держрибагентство України	IV квартал 2015 року		Подання проекту Закону на розгляд Верховної Ради України Прийняття Закону України	
2. Підготовка наказу Мінінфраструктури про затвердження нової редакції Правил контролю суден з метою забезпечення безпеки мореплавства з урахуванням вимог нової редакції Чорноморського меморандуму та положень Директиви, які не будуть суперечити міжнародним зобов'язанням України з питань контролю суден у Чорноморському регіоні	Мінінфраструктури Державна служба України з безпеки на транспорті Держрибагентство України	IV квартал 2015 року		Затвердження наказу Мінінфраструктури	

1.2. Організаційні заходи				
1. Забезпечити участь представників Укрморречінспекції у черговому засіданні Комітету Меморандуму про взаєморозуміння щодо контролю державою порту у Чорноморському регіоні з метою обговорення та можливого прийняття нової редакції Меморандуму та відповідних процедур до нього	Мінінфраструктури Державна служба України з безпеки на транспорті Держрибагентство України	II квартал 2015 року	—	Звіт про участь у засіданні Комітету
2. Забезпечити оприлюднення нового тексту Чорноморського меморандуму в офіційних виданнях України після його прийняття	Мінінфраструктури Державна служба України з безпеки на транспорті	III квартал 2015 року	—	Офіційне оприлюднення тексту Чорноморського меморандуму
3. Проведення порівняльного аналізу нового тексту Чорноморського меморандуму на відповідність положенням Директиви	Мінінфраструктури Державна служба України з безпеки на транспорті	III квартал 2015 року	—	Здійснення порівняльного аналізу з метою визначення потреби у перегляді нормативно- правових актів
4. Проведення самооцінки виконання Україною вимог керівних документів ІМО та міжнародних зобов'язань України в частині здійснення контролю суден державою порту, розробка плану корегуючих дій, усунення виявлених недоліків	Державна служба України з безпеки на транспорті	III квартал 2016 року	—	Звіт про самооцінку

Основне завдання 2: Створення та забезпечення функціонування національної системи SafeSeaNet				
Стаття 9, 24 Директиви				
2.1. Нормотворчі заходи				
Створення національної системи SafeSeaNet шляхом імплементації Директиви 2002/59/ЄС та Директиви 2010/65/ЄС	Мінінфраструктури Державна служба України з безпеки на транспорті Держрибагентство України ДП «Адміністрація морських портів України» (за згодою) ДУ «Держгідрографія» (за згодою)	II квартал 2016 року	Необхідна технічна та фінансова допомога експертів ЄС	Створення національної системи SafeSeaNet
Основне завдання 3: Підвищення рівня професійної підготовки інспекторів з контролю суден державою прапору та державою порту				
Стаття 22 та Додаток XI Директиви				
3.1. Організаційні заходи				
Організація навчальних семінарів з метою підвищення рівня професійної підготовки інспекторів з контролю суден державою прапору та державою порту шляхом залучення технічної допомоги ЄС в рамках інструменту TAIEХ	Державна служба України з безпеки на транспорті Держрибагентство України	III квартал 2015 року	Необхідна фінансова та технічна допомога Залучення експертів ЄС	Проведення навчання інспекторського складу, складання відповідних заліків Кількість проведених семінарів

